

Справа № 991/1071/24

Провадження 2-а/991/3/24

ВИЩИЙ АНТИКОРУПЦІЙНИЙ СУД

РІШЕННЯ

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

04 березня 2024 року

м.Київ

Вищий антикорупційний суд (ВАКС) колегією суддів у складі

головуючого судді Дубаса В.М., суддів Крикливого В.В. і Танасевич О.В. (далі - суд),

за участю:

секретаря судового засідання Омелянчук О.П.,

представників позивача Гречки А.О., Сербін І.І.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні за правилами спрощеного позовного провадження адміністративну справу за позовом

Міністерства юстиції України (код ЄДРПОУ 00015622, адреса: 01001, місто Київ, вулиця Архітектора Городецького, будинок 13) як позивача,

про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції», та стягнення в дохід держави активів

ОСОБА_1 (народився *ІНФОРМАЦІЯ_1*, громадянин російської федерації, ідентифікаційний код платника податків *НОМЕР_1*, РНОКПП *НОМЕР_2*, адреса: *АДРЕСА_1*) як відповідача,

за участю третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача:

1) Товариство з обмеженою відповідальністю «КЛУБ СКОВОРОДА» (код ЄДРПОУ 37265601, адреса: 01001, місто Київ, провулок Музейний, будинок 2-Б, офіс 404),

2) Товариство з обмеженою відповідальністю «ПРОМО.ЮЕЙ» (код ЄДРПОУ 32918099, адреса: 01021, місто Київ, вулиця Михайла Грушевського, будинок 28/2, літера А, нежиле приміщення №43),

ВСТАНОВИВ:

1. Стислий опис судового провадження та вчинених процесуальних дій.

07.02.2024 до ВАКС надійшла позовна заява Міністерства юстиції України (далі - позивач) про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції», та стягнення в дохід держави активів, належних ОСОБА_1 (далі - відповідач) - а саме нерухомого та рухомого майна, корпоративних прав - із зазначенням в позовній заяві третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача: товариства з обмеженою відповідальністю «КЛУБ СКОВОРОДА» та товариства з обмеженою відповідальністю «ПРОМО.ЮЕЙ».

Згідно із статтями 18, 31 Кодексу адміністративного судочинства України (далі - КАСУ) на підставі протоколу автоматизованого розподілу судової справи між суддями від 07.02.2024 для її розгляду визначена колегія суддів ВАКС у складі головуєчого судді (судді-доповідача) Дубаса В.М., суддів Крикливого В.В. і Танасевич О.В.

08.02.2024 ухвалою суду відкрито провадження в цій справі за правилами спрощеного позовного провадження з повідомленням (викликом) сторін; залучено до участі в справі третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору на стороні відповідача: 1) товариство з обмеженою відповідальністю «КЛУБ СКОВОРОДА» (далі - третя особа-1), 2) товариство з обмеженою відповідальністю «ПРОМО.ЮЕЙ» (далі - третя особа-2); призначено судові засідання щодо розгляду цієї справи; встановлено строки для подання відзиву на позовну заяву, відповіді на відзив, заперечень, пояснень третіх осіб щодо позову або відзиву.

Інші процесуальні дії у справі (забезпечення доказів, вжиття заходів забезпечення позову, зупинення і поновлення провадження тощо) не вчинялись.

Судові засідання щодо розгляду справи призначались на 21.02.2024, 04.03.2024.

2. Стислий виклад позицій учасників справи.

2.1. Позиція позивача.

2.1.1. Позивач у позовній заяві обґрунтовував позов зокрема такими твердженнями:

«2.1. Рішення РНБО.

Згідно з частиною першою статті 51 ЗУ «Про санкції» санкція, передбачена пунктом 11 частини першої статті 4 цього Закону, має винятковий характер та

може бути застосована лише щодо фізичних та юридичних осіб, які своїми діями створили суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України (в тому числі шляхом збройної агресії чи терористичної діяльності) або значною мірою сприяли (в тому числі шляхом фінансування та/або здійснення дій щодо матеріально-технічного забезпечення діяльності держави-агресора) вчиненню таких дій іншими особами, у тому числі до резидентів у розумінні Закону України «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності російської федерації та її резидентів».

Рішенням Ради національної безпеки і оборони України (далі - РНБО) від 06 січня 2023 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (введене в дію Указом Президента України від 07 січня 2023 року № 4/2023) ... стосовно ОСОБА_1 (ОСОБА_1, ОСОБА_2), ІНФОРМАЦІЯ_1, громадянин Російської Федерації, відомості згідно з Єдиним державним реєстром платників податків Російської Федерації: ідентифікаційний номер платника податків - НОМЕР_1 (далі - ОСОБА_1, Відповідач, підсанкційна особа), застосовано санкцію у виді блокування активів. Санкції застосовано строком на 10 років.

Вперше Україна застосувала санкції до ОСОБА_1 у 2018 році, через його роль у поширенні кремлівської пропаганди на підтримку анексії росією Криму (Рішення РНБО від 02.05.2018 «Про застосування та скасування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (введене в дію Указом Президента України від 14 травня 2018 року № 126/2018 (в редакції від 21.06.2018)...

2.2. Міжнародні санкції

Країнами світу застосовано також економічні персональні санкції відносно Відповідача, в тому числі, у зв'язку з підіриванням територіальної цілісності України...

Рішення Ради Європейського Союзу 2014/151/CFSP від 21 березня 2014 року про виконання Рішення 2014/145/CFSP щодо обмежувальних заходів щодо дій, які підіривають або загрожують територіальній цілісності, суверенітету та незалежності України, за посиланням: ІНФОРМАЦІЯ_2.

Сполучене Королівство Великої Британії і Північної Ірландії. Консолідований список в чинній редакції від 25 січня 2024, за посиланням: ІНФОРМАЦІЯ_22). Внесений до списку від 21 березня 2014 року під номером 607.

Закон Канади про спеціальні економічні заходи, зареєстрований №SOR/2015-39 від 17 лютого 2015 року, за посиланням: ІНФОРМАЦІЯ_3.

Консолідований список Австралії від 17 травня 2023 року, оновлений 23 січня 2024 року, складений відповідно до Закону Австралії про санкції, за посиланням: ІНФОРМАЦІЯ_21. В списку під номером 158.

Швейцарська конфедерація. Розпорядження від 27 серпня 2014 року (SR 946.231.176.72) (консолідована версія станом на 31.01.2024) про заходи щодо запобігання ухиленню від міжнародних санкцій, в зв'язку з ситуацією в Україні. Документ доступний за посиланням: ІНФОРМАЦІЯ_23/ІНФОРМАЦІЯ_24, в списку під номером SSID: 175-27447...

3.1. Дії відповідача

ОСОБА_1, ІНФОРМАЦІЯ_4, є громадянином російської федерації, заступник генерального директора всеросійської державної телевізійної та радіомовної компанії (ВДТРК), генеральний директор міжнародного інформаційного агентства «россія сьогодні» та постійний телеведучий російської програми «Вести недели». Також ОСОБА_1 нагороджений орденом «Дружбы» (2011 рік) та «За заслуги перед отечеством» IV ступеня (2014 рік).

З відкритих джерел відомо, що ОСОБА_1 в період з 2000 року по 2006 рік проживав в Україні та працював на телеканалі «ICTV».

Проте, під час подій Помаранчевої революції, 26 листопада 2004 року журналісти каналу «ICTV» на зустрічі з генеральним директором ОСОБА_4 висловили недовіру ОСОБА_5, заявивши, що він спотворює новини, що в подальшому призвело до його звільнення.

За інформацією онлайн-енциклопедії «Wikipedia», ОСОБА_1 є пропагандистом та ведучим телепрограми «Вісті тижня з ОСОБА_6» на Першому каналі. Рупор Кремля, а також часто звинувачується у пропаганді та фінансуванні сепаратистських терористичних організацій. Негативну реакцію викликає, зокрема, його позиція щодо України (Євромайдану, окупації Криму росією і російсько-української війни на сході України).

Наприкінці 2014 року ОСОБА_1 було внесено до бази сайту «Миротворець» (український сайт та громадська організація, які публікують дані про людей, що вважаються авторами сайту ворогами України, або дії яких мають ознаки злочинів проти національної безпеки України, миру, безпеки людини та міжнародного права) ... до позову) за вчинення наступних дій:

«Пропаганда російського нацизму та фашизму. Інформаційна підтримка відкритого нападу фашистської росії на Україну. Співучасник злочинів російської влади проти України та її громадян. Фінансування тероризму, сприяння терористичній діяльності. Організація порушення Державного кордону України групами громадян. Усвідомлене порушення Державного кордону України з метою проникнення в захопленій російськими окупантами Крим. Участь в пропагандистських заходах росії (країни-агресора) проти України. Участь в спробах легалізації анексії АР Крим».

Згідно інформації, опублікованої на веб-ресурсі Національного агентства з питань запобігання корупції (далі - НАЗК) під назвою «Війна та Санкції», ОСОБА_1 відомий як центральна постать російської державної пропаганди, яка підтримує

незаконну анексію Криму та просуває політику та дії, що дестабілізують Україну чи підривають чи загрожують територіальній цілісності, суверенітету та незалежності України.

В 2014 році Відповідач заснував новинний канал під назвою « Україна.ру ». Зазначений канал спрямований на висвітлення подій в Україні та є одним з інструментів поширення дезінформації та російської пропаганди.

За інформацією онлайн-енциклопедії « Wikipedia »: «Україна.ру - пропагандистське російське видання, що входить до складу медіагрупи «росія сьогодні» та є одним з «рупорів» Кремля. Створене в травні 2014 року. Висвітлює офіційну російську точку зору на події в Україні. Видання представляє російську пропаганду щодо ситуації в Україні, яка кардинально відрізняється від тієї, що домінує в українських і світових ЗМІ» (цитата взята зі статті онлайн-енциклопедії).

Тобто, можемо дійти висновку, що з 2014 року, в російському інфопросторі домінували кремлівські нарративи про так званий «нацизм» в Україні, про те, що Захід становить зовнішню загрозу для росії, шляхом нароцзування військової присутності в Україні, а також що в Україні у 2014 році відбувся державний переворот та триває громадянська війна. Цим рф виправдовує початок власної збройної агресії проти України, яка розпочалася ще у 2014 році.

Така дезінформаційна діяльність кремлівської влади відбувається за допомогою провладних ЗМІ. Саме Відповідач є причетним до поширення російської пропаганди.

Через свою діяльність ОСОБА_1 ряд країн заборонили в`їзд на свої території. Зокрема, відомо, що Відповідач намагався оскаржити рішення Ради Європейського Союзу про внесення його до списку санкцій ЄС від 21.03.2014. Проте, Європейський суд загальної юрисдикції відмовив йому в задоволенні позову та визнав правомірними санкції, введені ЄС проти нього.

Однією з підстав застосування ЄС санкцій до ОСОБА_1 , були його погрози про застосування ядерної зброї. А саме, в прямому ефірі телепередачі «Вести недели» на каналі «россія-1» ОСОБА_1 повідомив (цитата мовою оригіналу): «Россия единственная в мире страна, которая способна превратить США в радиоактивный пепел» (посилання на веб-сторінку: https://www.newsru.co.il/world/16mar2014/kiselev_0015_print.html). На думку Позивача, таке твердження свідчить про погрози можливості застосування рф ядерної зброї, пропагування військової агресії та поширення тези про «велич» росії.

Відомо, що Відповідач неодноразово застосовував подібні висловлювання в своїх публічних виступах.

В 2021 році російський «журналіст» ОСОБА_1 , як і російська влада згадує події Другої світової війни, а саме ототожнює боротьбу радянського союзу з

нацизмом, з сьогоднішньою боротьбою росії ніби-то з фашистським режимом на території України. Тобто виправдовує військове вторгнення росії до України та поширює фейк про «нацизм» в Україні.

Так, в ефірі програми «Вести недели» 11 квітня 2021 року, ОСОБА_1 зазначив: «У всей этой новоукраинской истории - культурный аспект. Я говорю о культуре как системе культов, как о системе представлений о добре и зле, красивом и ужасном. Когда ключевым элементом культуры становится представление о превосходстве собственной нации, а в обществе приветствуется культ силы, а за ним и острое желание воевать, то рождается то, что называется нацизмом. Все это сейчас на Украине налицо. Параллели с гитлеровским нацизмом прямо-таки зримы».

«Исторический опыт говорит нам, что денацификация не бывает добровольной, и Украину ждет принудительная денацификация. И произойдет это в итоге болезненно» (посилання на веб-сайт <https://amp.vesti.ru/article/2549264>);

В подальшому, як змінювалась риторика російської влади, так само змінювались теми виступів Відповідача. Він систематично поширював наратив про так звані «братні народи» - українців та росіян, що України як держави не існує, що Крим у складі України є подарунком Хрущова Микити, тому України як держави не існує, а українці як нація не мають право на існування, оскільки росіяни і українці це єдиний народ...

Тобто, Відповідач як керівник інформаційного агентства «россия сегодня» та постійний телеведучий російської програми «вести недели», інформаційно сприяв вчиненню дій або ухваленню рішень, зазначених у пункті 1 частини 1 статті 5-1 Закону України «Про санкції», зокрема шляхом організації, фінансування та безпосереднього здійснення публічних дій, спрямованих на:

- спонукання до збройної агресії проти України, геноциду Українського народу, дискримінації за ознакою громадянства України, вчинення діянь, які відповідно до норм міжнародного права та/або законодавства України мають ознаки воєнних злочинів або злочинів проти людяності;

- виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії проти України, окупації територій України, вчинення діянь, які відповідно до норм міжнародного права та/або законодавства України мають ознаки воєнних злочинів, геноциду або злочинів проти людяності;

- глорифікацію осіб, які здійснювали збройну агресію проти України, представників збройних формувань держави-агресора, іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд та груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих державою-агресором, а також представників окупаційної адміністрації держави-агресора та представників підконтрольних державі-агресору самопроголошених органів, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях України;

- підтримання політики держави-агресора щодо невизнання права Українського народу на самоідентифікацію та самовизначення, викривлення уявлення про самобутність Українського народу та його прагнення до незалежності, що реалізується через поширення фальшивих ідеологем, в основі яких лежить завідома хибне та маніпулятивне ототожнення українського патріотизму з "нацизмом" чи іншими людиноненависницькими ідеологіями;

- розпалювання ненависті до Українського народу, його культури, державної мови, національної ідентичності.

З огляду на вищевикладене, поза будь-яким сумнівом є факт того, що Відповідач причетний до участі у діях пов'язаних із пропагандою та підтримкою воєнної агресії РФ проти України.

3.2. Щодо застосування санкції, передбаченої пунктом 11 частини першої статті 4 ЗУ «Про санкції»...

Враховуючи вищевикладене, ОСОБА_1 несе відповідальність за ідеологічну підтримку дій країни-агресора, що підривають та загрожують територіальній цілісності, суверенітету та незалежності України, шляхом пропагування підтримки дій вищого політичного керівництва росії, виправдовування воєнних дій проти України та сприяння злочинам проти територіальної цілісності України, геноциду народу України та людяності; та відкрито підтримує політику держави-агресора і розповсюджує проросійську пропаганду, що є підставою для застосування санкцій у відповідності до підпункту «в» пункту 2 абзацу четвертого частини першої статті 51 ЗУ «Про санкції».

4. Активи, щодо яких Відповідач може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, та які підлягають стягненню в дохід держави.

Згідно з відомостями Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Реєстру прав власності на нерухоме майно, Державного реєстру Іпотек, Єдиного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна ОСОБА_1 на праві приватної власності належить наступне майно:

- житловий будинок, загальною площею: 151,1 кв.м, житловою площею: 90,7 кв.м, що розташований за адресою: АДРЕСА_2 , реєстраційний номер: 16040300.

- земельна ділянка з цільовим призначенням для будівництва та обслуговування житлового будинку, загальною площею 0.2878 га, кадастровий номер:

0111645700:01:001:1053, що знаходиться за адресою: АДРЕСА_2 .

Підтверджується листом АРМА від 16 січня 2023 року № 126-27-33/39дск з додатками.

На запит Мін`юсту від 03.03.2023 №26476/38.1.1/11-23 Регіональним сервісним центром ГСЦ МВС в м. Києві від 10 березня 2023 року №31/26-850 надано інформацію, що Відповідачу належить:

- автомобіль легковий, номер державної реєстрації: НОМЕР_3, опис: марки LAND ROVER, модель DEFENDER, випуску 2002 року, об'єм двигуна 2498 куб. см D, шасі (кузов, рама, коляска) № НОМЕР_4 універсал;

- причіп, серійний номер: НОМЕР_5, номер державної реєстрації: НОМЕР_6, Опис: марка ПГМФ, модель 8902, тип ТЗ - ПРИЧІП, випуску 2003 р.

За даними з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, ОСОБА_1 є засновником товариства з обмеженою відповідальністю «КЛУБ СКОВОРОДА» (код згідно з ЄДРПОУ: 37265601, адреса місцезнаходження: 01001, м. Київ, пров. Музейний, буд. 2-Б, офіс 404, далі - ТОВ «КЛУБ СКОВОРОДА»), Розмір статутного капіталу становить 41 000,00 грн. Відповідач володіє 100% частки статутного капіталу ТОВ «КЛУБ СКОВОРОДА».

Також ОСОБА_1 є одним із засновників товариства з обмеженою відповідальністю «Промо.юей» (код згідно з ЄДРПОУ: 32918099, адреса місцезнаходження: 01021, м. Київ, вул. Михайла Грушевського, буд.28/2, літера А, нежиле приміщення №43, далі - ТОВ «Промо.юей»). Розмір статутного капіталу становить 141 086,40 грн.. Відповідач володіє часткою в статутному капіталі товариства у розмірі 43 669,60 грн., що еквівалентно 30,95%».

2.1.2. В судовому засіданні представник позивача Гречка А.О. підтримала позов і надала пояснення, аналогічні наведеним у позовній заяві.

2.2. Позиція відповідача.

Відповідно до статей 162, 283-1 КАСУ при відкритті провадження у справі суд встановив відповідачу п'ятиденний строк із дня одержання позовної заяви на подання до суду відзиву на позовну заяву, але не пізніше дня судового засідання, й також заперечення протягом строків, встановлених при відкритті провадження у справі.

Відповідач не використав право на подання відзиву у встановлений строк, в судові засідання він або його представники не прибували, та не подали будь-яких заяв.

2.3. Позиції третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору.

Відповідно до статей 171, 283-1 КАСУ суд при відкритті провадження у справі встановив п'ятиденний строк із дня одержання позовної заяви, але не пізніше дня розгляду справи, на подання до суду пояснень щодо позову третіми особами, які не заявляють самостійних вимог щодо предмету спору, на стороні відповідача, а також строк на подання пояснень щодо відзиву - протягом десяти днів з дня його отримання, але не пізніше дня судового засідання.

2.3.1. Позиція третьої особи-1 на стороні відповідача.

Третя особа-1 не використала права на подання пояснень щодо позову у встановлений строк, в судові засідання її представники не прибували та не подали будь-яких заяв.

2.3.2. Позиція третьої особи-2 на стороні відповідача.

Третя особа-2 не використала права на подання пояснень щодо позову у встановлений строк, в судові засідання її представники не прибували та не подали будь-яких заяв.

2.4. Особливості розгляду справи.

Згідно з частинами 1, 2 статті 268 КАСУ у справах, визначених статтями 273-277, 280-283-1, 285-289 цього кодексу, щодо подання позовної заяви та про дату, час і місце розгляду справи суд негайно повідомляє відповідача та інших учасників справи шляхом направлення тексту повістки на офіційну електронну адресу, а за її відсутності - кур'єром або за відомими суду номером телефону, факсу, електронною поштою чи іншим технічним засобом зв'язку. Учасник справи вважається повідомленим належним чином про дату, час та місце розгляду справи, визначеної частиною першою цієї статті, з моменту направлення такого повідомлення працівником суду, про що останній робить відмітку у матеріалах справи, та (або) з моменту оприлюднення судом на веб-порталі судової влади України відповідної ухвали про відкриття провадження у справі, дату, час та місце судового розгляду.

Відповідно до частини 3 статті 268 КАСУ неприбуття у судові засідання учасника справи, повідомленого відповідно до положень цієї статті, не перешкоджає розгляду справи у судах першої та апеляційної інстанцій.

Згідно із частиною 5 статті 283-1 КАСУ, яка визначає особливості провадження у справах про застосування санкцій, позовна заява розглядається в судовому засіданні з повідомленням про дату, час та місце судового засідання позивача, відповідача (особи, щодо якої ставиться питання про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції»), інших учасників справи та їх представників. Неприбуття в судові засідання учасника справи та його представника, належним чином повідомленого про дату, час та місце розгляду справи, не перешкоджає розгляду справи в суді першої інстанції та не може бути підставою для зупинення строків її розгляду, відкладення засідання на інший час чи дату або оголошення перерви в судовому засіданні.

Частина 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року (далі - Конвенція) визначає, що кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру або встановить обґрунтованість будь-якого висунутого проти нього кримінального обвинувачення.

Відтак одним із суттєвих аспектів забезпечення права на справедливий і публічний розгляд справи судом є належне повідомлення учасників справи про її розгляд, тому у своїй усталеній практиці Європейський суд з прав людини (далі-ЄСПЛ) виходить з того, що особи мають право отримувати належне повідомлення про судові справи та рішення, особливо у випадках, коли апеляційну скаргу може бути подано в чітко встановлений строк.

В даному випадку відповідач та треті особи були належним чином повідомлені про відкриття провадження у справі і про дату, час та місце розгляду справи шляхом оприлюднення на веб-порталі судової влади України відповідної ухвали, повісток про виклик в судові засідання, де зокрема повідомлено про те, що інформацію по даній справі можна отримати на веб-порталі ВАКС за відповідним посиланням.

Окрім того, судові засідання в цій справі транслиувались на Youtube-каналі ВАКС, запис чого міститься за посиланням <https://www.youtube.com/watch?v=Rm4wfVM4uQg&t=2582s>.

Також позивач самостійно вживав заходів щодо належного повідомлення третіх осіб шляхом поштового надсилання 06.02.2024 позовної заяви з додатками за адресами їх реєстрації, та 08.02.2024 шляхом розміщення на офіційному сайті позивача повідомлення про подання позову про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції» до відповідача за участю третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору. При цьому позивачем надано запит від 16.08.2022 №38.3-12/1 до АТ «Укрпошта», де висловлено прохання про надання інформації про те, чи здійснюється сполучення поштової кореспонденції між Україною та російською федерацією, у відповідь на який листом від 19.08.2022 АТ «Укрпошта» повідомило, що відповідно до можливості, передбаченої статтями 36-001.2, 17-143 та 17-219 Регламенту Всесвітньої поштової конвенції, з 24.02.2022 АТ «Укрпошта» припинила обмін поштовими відправленнями до/з російської федерації, що унеможливило направлення поштою позовної заяви відповідачу.

З огляду на вищезазначені обставини, суд вважає, що у цій адміністративній справі вжито всіх можливих заходів щодо належного повідомлення всіх її учасників справи (зокрема відповідача та третіх осіб) про судовий розгляд.

3. Обґрунтування позиції суду.

3.1. Належне законодавство.

Статтею 1 Закону України «Про санкції» від 14.08.2014 №1944-VII (далі - Закон України «Про санкції») визначено, що з метою захисту національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидії терористичній діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави можуть застосовуватися спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (далі - санкції). Санкції можуть застосовуватися з боку України по

відношенню до іноземної держави, іноземної юридичної особи, юридичної особи, яка знаходиться під контролем іноземної юридичної особи чи фізичної особи-нерезидента, іноземців, осіб без громадянства, а також суб'єктів, які здійснюють терористичну діяльність. Застосування санкцій не виключає застосування інших заходів захисту національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, її економічної самостійності, прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави.

Відповідно до статті 3 Закону України «Про санкції» підставами для застосування санкцій є: 1) дії іноземної держави, іноземної юридичної чи фізичної особи, інших суб'єктів, які створюють реальні та/або потенційні загрози національним інтересам, національній безпеці, суверенітету і територіальній цілісності України, сприяють терористичній діяльності та/або порушують права і свободи людини і громадянина, інтереси суспільства та держави, призводять до окупації території, експропріації чи обмеження права власності, завдання майнових втрат, створення перешкод для сталого економічного розвитку, повноцінного здійснення громадянами України належних їм прав і свобод; 2) резолюції Генеральної Асамблеї та Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй; 3) рішення та регламенти Ради Європейського Союзу; 4) факти порушень Загальної декларації прав людини, Статуту Організації Об'єднаних Націй. Застосування санкцій ґрунтується на принципах законності, прозорості, об'єктивності, відповідності меті та ефективності. Підставою для застосування санкцій також є вчинення іноземною державою, іноземною юридичною особою, юридичною особою, яка знаходиться під контролем іноземної юридичної особи чи фізичної особи-нерезидента, іноземцем, особою без громадянства, а також суб'єктами, які здійснюють терористичну діяльність, дій, зазначених у пункті 1 частини першої цієї статті, стосовно іншої іноземної держави, громадян чи юридичних осіб останньої.

Статтею 4 Закону України «Про санкції» визначено 25 видів санкцій, зокрема, такі:

- блокування активів - тимчасове позбавлення права користуватися та розпоряджатися активами, що належать фізичній або юридичній особі, а також активами, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними (пункт 1 частини 1);

- стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній або юридичній особі, а також активів, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними (пункт 1-1 частини 1).

Частиною 3 статті 5 Закону України «Про санкції» визначено, що рішення щодо застосування, скасування та внесення змін до санкцій щодо окремих іноземних юридичних осіб, юридичних осіб, які знаходяться під контролем іноземної юридичної особи чи фізичної особи-нерезидента, іноземців, осіб без громадянства, а також суб'єктів, які здійснюють терористичну діяльність (персональні санкції), передбачених пунктами 1, 2-21, 23-25 частини 1 статті 4 цього Закону,

приймається Радою національної безпеки та оборони України та вводиться в дію указом Президента України. Відповідне рішення набирає чинності з моменту видання указу Президента України і є обов'язковим до виконання. Рішення щодо застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 цього Закону, ухвалюється судом у порядку, визначеному статтею 5-1 цього Закону.

Відтак частиною 1 статті 283-1 КАСУ визначено, що позовна заява про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції», подається до ВАКС протягом строку дії правового режиму воєнного стану.

Згідно із частиною 1 статті 5-1 Закону України «Про санкції» санкція, передбачена пунктом 1-1 частини 1 статті 4 цього Закону, має винятковий характер та може бути застосована лише щодо фізичних та юридичних осіб, які своїми діями створили суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України (в тому числі шляхом збройної агресії чи терористичної діяльності) або значною мірою сприяли (в тому числі шляхом фінансування) вчиненню таких дій іншими особами, у тому числі до резидентів у розумінні Закону України «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів». Ця санкція може бути застосована у період дії правового режиму воєнного стану чи після його припинення або скасування (якщо позовну заяву про застосування цієї санкції подано в період дії правового режиму воєнного стану) та за умови, що на відповідну фізичну чи юридичну особу в порядку, визначеному цим Законом, вже накладено санкцію у виді блокування активів.

Пунктами 1 і 2 абзацу 4 частини 1 статті 5-1 Закону України «Про санкції» визначено перелік підстав застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 цього закону.

Згідно з підпунктом «в» пункту 2 частини 4 статті 5-1 Закону України «Про санкції», підставами застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 цього Закону, є суттєве сприяння вчиненню дій або ухваленню рішень, зазначених у пункті 1 цієї частини (*тобто завдання істотної шкоди національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України*), зокрема, але не виключно, шляхом інформаційного сприяння вчиненню дій або ухваленню рішень, зазначених у пункті 1 цієї частини, зокрема шляхом організації, фінансування та безпосереднього здійснення публічних дій, спрямованих на:

суттєве сприяння вчиненню дій або ухваленню рішень, зазначених у пункті 1 цієї частини, зокрема шляхом організації, фінансування та безпосереднього здійснення публічних дій, спрямованих на:

спонування до збройної агресії проти України, геноциду Українського народу, дискримінації за ознакою громадянства України, вчинення діянь, які відповідно до норм міжнародного права та/або законодавства України мають ознаки воєнних злочинів або злочинів проти людяності;

виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії проти України, окупації територій України, вчинення діянь, які відповідно до норм міжнародного права та/або законодавства України мають ознаки воєнних злочинів, геноциду або злочинів проти людяності;

гlorифікацію осіб, які здійснювали збройну агресію проти України, представників збройних формувань держави-агресора, іррегулярних незаконних збройних формувань, озброєних банд та груп найманців, створених, підпорядкованих, керованих та фінансованих державою-агресором, а також представників окупаційної адміністрації держави-агресора та представників підконтрольних державі-агресору самопроголошених органів, які узурпували виконання владних функцій на тимчасово окупованих територіях України;

підтримання політики держави-агресора щодо невизнання права Українського народу на самоідентифікацію та самовизначення, викривлення уявлення про самобутність Українського народу та його прагнення до незалежності, що реалізується через поширення фальшивих ідеологем, в основі яких лежить завідомо хибне та маніпулятивне ототожнення українського патріотизму з "нацизмом" чи іншими людиноненависницькими ідеологіями;

розпалювання ненависті до Українського народу, його культури, державної мови, національної ідентичності.

Під публічними діями розуміються дії, адресовані невизначеному колу осіб, зокрема у мережі Інтернет або за допомогою медіа.

При цьому, частиною 3 статті 6 Закону України «Про санкції» визначено, що застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції», є винятковим заходом, обумовленим гостротою становища та необхідністю досягнення цілей, визначених частиною 1 статті 1 цього Закону, в умовах правового режиму воєнного стану. Ця санкція може бути застосована лише щодо осіб, на яких накладено санкцію у виді блокування активів за рішеннями Ради національної безпеки і оборони України, прийнятими після набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності санкцій, пов'язаних з активами окремих осіб» від 12.05.2022 №2257-IX (тобто після 24.05.2022). Справи, розпочаті в період дії правового режиму воєнного стану, в яких на момент припинення або скасування такого режиму не було ухвалене остаточне рішення, розглядаються в порядку, визначеному цим Законом.

З вищенаведеного вбачається, що Закон України «Про санкції» не передбачає обов'язку РНБО України конкретизувати у рішенні про застосування санкцій перелік заблокованих активів, тоді як видання указу Президента України про уведення у дію такого рішення РНБО України є підставою для тимчасового обмеження права певної особи користуватися та розпоряджатися будь-яким належним їй майном, незалежно від його складу та місцезнаходження, й, окрім того, перелік наведених у статті 5-1 Закону України «Про санкції» підстав

застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 цього закону, є невичерпним.

В подальшому таке є умовою вжиття уповноваженим органом заходів щодо пошуку наявних активів такої особи з метою звернення до суду із позовом про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції», за сукупності таких умов: 1) на певну фізичну чи юридичну особу в порядку, визначеному цим Законом, після 24.05.2022 накладено санкцію у виді блокування активів; 2) в період дії правового режиму воєнного стану; 3) дії або рішення фізичної чи юридичної особи, активи якої заблоковано, створили суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України або суттєво сприяли вчиненню таких дій; 4) наявність активів, що належать такій фізичній або юридичній особі, а також активів, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

3.2. Встановлені обставини у справі, зміст спірних правовідносин та оцінка доказів.

3.2.1. У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, на підставі пропозиції РНБО України, відповідно до пункту 20 частини 1 статті 106 Конституції України, Закону України «Про правовий режим воєнного стану» в Україні введений воєнний стан Указом Президента України від 24.02.2022 №64/2022 (затверджений Законом України від 24.02.2022 №2402-IX) із 05 години 30 хвилин 24.02.2022 строком на 30 діб, та згодом строк дії воєнного стану неодноразово продовжено такими Указами Президента України:

1) від 14.03.2022 №133/2022 (затверджений Законом України від 15.03.2022 №2119-IX) з 05 години 30 хвилин 26.03.2022 строком на 30 діб,

2) від 18.04.2022 №259/2022 (затверджений Законом України від 21.04.2022 №2212-IX) з 05 години 30 хвилин 25.04.2022 строком на 30 діб,

3) від 17.05.2022 №341/2022 (затверджений Законом України від 22.05.2022 №2263-IX) з 05 години 30 хвилин 25.05.2022 строком на 90 діб,

4) від 12.08.2022 №573/2022 (затверджений Законом України від 15.08.2022 №2500-IX) з 05 години 30 хвилин 23.08.2022 строком на 90 діб,

5) від 07.11.2022 №757/2022 (затверджений Законом України від 16.11.2022 №2738-IX) з 05 години 30 хвилин 21.11.2022 строком на 90 діб,

6) від 06.02.2023 №58/2023 (затверджений Законом України від 07.02.2023 №2915-IX) з 05 години 30 хвилин 19.02.2023 строком на 90 діб,

7) від 01.05.2023 №254/2023 (затверджений Законом України від 02.05.2023 №3057-IX) з 05 години 30 хвилин 20.05.2023 строком на 90 діб,

8) від 26.07.2023 №451/2023 (затверджений Законом України від 27.07.2023 №3275-IX) з 05 години 30 хвилин 18.08.2023 строком на 90 діб,

9) від 06.11.2023 № 734/2023 (затверджений Законом України від 08.11.2023 № 3429-IX) з 05 години 30 хвилин 16.11.2023 строком на 90 діб,

10) від 05.02.2024 №49/2024 (затверджений Законом України від 06.02.2024 № 3564-IX) з 05 години 30 хвилин 14.02.2024 строком на 90 діб *(тобто до 14.05.2024 включно)*.

Відтак в Україні на момент звернення позивача до суду із цим позовом та на момент судового розгляду справи зберігає чинність правовий режим воєнного стану.

Згідно з пунктом 3 Указу Президента України від 24.02.2022 №64/2022 у зв'язку із введенням в Україні воєнного стану тимчасово, на період дії правового режиму воєнного стану, можуть обмежуватися конституційні права і свободи людини і громадянина, передбачені статтями 30-34, 38, 39, 41-44, 53 Конституції України, а також вводяться тимчасові обмеження прав і законних інтересів юридичних осіб в межах та обсязі, що необхідні для забезпечення можливості запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, які передбачені частиною 1 статті 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану».

З матеріалів справи вбачається, що Указом Президента України від 07.01.2023 № 4/2023 введено в дію рішення РНБОУ від 06.01.2023 «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», у додатку до якого визначено фізичні особи, до яких застосовуються персональні спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції), серед яких є відповідач - ОСОБА_1 (ІНФОРМАЦІЯ_1), - до якого строком на 10 років застосовано 14 видів санкцій, в тому числі й блокування активів (пункт 39).

Отже, застосування санкції у виді блокування активів відповідача, яка накладена згідно із рішенням РНБОУ від 06.01.2023 та указом від 07.01.2023, здійснено після 24.05.2022, тобто після дати набрання чинності змін до Закону України «Про санкції» щодо запровадження можливості застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 цього закону, та у період чинності правового режиму воєнного стану.

3.2.2. Згідно з статтею 72 КАСУ доказами в адміністративному судочинстві є будь-які дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи. Ці дані встановлюються такими засобами: 1) письмовими, речовими і електронними доказами; 2) висновками експертів; 3) показаннями свідків.

При цьому, докази повинні відповідати критеріям належності (стаття 73 КАСУ), допустимості (стаття 74 КАСУ), достовірності (стаття 75 КАСУ), достатності (стаття 76 КАСУ).

Згідно з частинами 1, 2, 4 та 6 статті 77 КАСУ кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених статтею 78 цього кодексу. Суб'єкт владних повноважень повинен подати суду всі наявні у нього документи та матеріали, які можуть бути використані як докази у справі. Докази суду надають учасники справи. Суд може пропонувати сторонам надати докази та збирати докази з власної ініціативи, крім випадків, визначених цим Кодексом. Якщо учасник справи без поважних причин не надасть докази на пропозицію суду для підтвердження обставин, на які він посилається, суд вирішує справу на підставі наявних доказів.

Обставини, які визнаються учасниками справи, не підлягають доказуванню, якщо суд не має обґрунтованого сумніву щодо достовірності цих обставин або добровільності їх визнання. Обставини, які визнаються учасниками справи, зазначаються в заявах по суті справи, поясненнях учасників справи, їх представників. Обставини, визнані судом загальновідомими, не потребують доказування (частини 1, 3 статті 78 КАСУ).

Статтею 90 КАСУ визначено, що суд оцінює докази, які є у справі, за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на їх безпосередньому, всебічному, повному та об'єктивному дослідженні. Жодні докази не мають для суду наперед встановленої сили. Суд оцінює належність, допустимість, достовірність кожного доказу окремо, а також достатність і взаємний зв'язок доказів у їх сукупності. Суд надає оцінку як зібраним у справі доказам в цілому, так і кожному доказу (групі однотипних доказів), що міститься у справі, мотивує відхилення або врахування кожного доказу (групи доказів).

Відповідно до статті 99 КАСУ електронними доказами є інформація в електронній (цифровій) формі, що містить дані про обставини, що мають значення для справи, зокрема, електронні документи (текстові документи, графічні зображення, плани, фотографії, відео- та звукозаписи тощо), веб-сайти (сторінки), текстові, мультимедійні та голосові повідомлення, метадані, бази даних та інші дані в електронній формі. Такі дані можуть зберігатися, зокрема на портативних пристроях (картах пам'яті, мобільних телефонах тощо), серверах, системах резервного копіювання, інших місцях збереження даних в електронній формі (в тому числі в мережі Інтернет). Електронні докази подаються в оригіналі або в електронній копії, засвідченій електронним підписом, прирівняним до власноручного підпису відповідно до Закону України «Про електронні довірчі послуги». Законом може бути визначено інший порядок засвідчення електронної копії електронного доказу. Учасники справи мають право подавати електронні докази в паперових копіях, посвідчених в порядку, визначеному законом. Паперова копія електронного доказу не вважається письмовим доказом. Учасник справи, який подає копію електронного доказу, повинен зазначити про наявність у нього або іншої особи оригіналу електронного доказу. Якщо подано копію (паперову копію) електронного доказу, суд за клопотанням учасника справи або з

власної ініціативи може витребувати у відповідної особи оригінал електронного доказу. Якщо оригінал електронного доказу не поданий, а учасник справи або суд ставить під сумнів відповідність копії (паперової копії) оригіналу, такий доказ не береться судом до уваги.\

3.2.3. На обґрунтування позовних вимог позивач до позовної заяви додав засвідчені електронним підписом електронні докази, які підтверджені роздрукованими письмовими матеріалами, та інші письмові докази, які досліджені у судовому засіданні, а саме:

- 1) указ Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 №64/2022;
- 2) указ Президента України від 06.11.2023 №734/2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні»;
- 3) указ Президента України від 07.01.2023 №4/2023 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 06 січня 2023 року «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)»;
- 4) рішення Ради національної безпеки і оборони України (РНБОУ) від 06.01.2023 «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» з додатком-переліком фізичних осіб, до яких застосовуються персональні спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції), серед яких у пункті 39 зазначений відповідач та застосовані до нього санкції;
- 5) рішення РНБОУ від 02.05.2018 «Про застосування та скасування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (введене в дію указом Президента України від 14.05.2018 №126/2018 (в редакції від 21.06.2018) з додатками, зокрема переліком фізичних осіб, до яких застосовуються обмежувальні заходи (санкції), серед яких у пункті 45 зазначений відповідач та застосовані до нього санкції, зокрема блокування активів;
- 6) імплементаційне рішення Ради ЄС від 21.03.2014 №2014/151/CFSP з доданим переліком осіб, які підпадають під обмежувальні заходи, де зокрема є відповідач (пункт 5);
- 7) консолідоване рішення у редакції від 25.01.2024 про застосування санкцій Сполученим Королівством Великої Британії і Північної Ірландії, зокрема до відповідача (номер 607);
- 8) положення від 17.02.2015 про внесення змін до положень про спеціальні економічні заходи (росія) про застосування санкцій урядом Канади до відповідача від 21.03.2014 (номер 81);

- 9) рішення уряду Австралії від 17.05.2022 про застосування санкцій до відповідача (номер 158);
- 10) рішення уряду Швейцарії від 04.03.2022 про застосування санкцій до відповідача (номер SSID: 175-27447);
- 11) інформація щодо відповідача з веб-сайту <https://uk.wikipedia.org/wiki/>;
- 12) інформація щодо відповідача з веб-сайту «Центр «Миротворець»»;
- 13) інформація щодо відповідача з веб-сайту «Війна і санкції» за посиланням <https://sanctions.nazk.gov.ua/sanction-person/4006>;
- 14) інформація з веб сайту forbes.ru - стаття «Глава МИА «Россия сегодня» ОСОБА_1 объявил о запуске «Украина.ру»»;
- 15) рішення Загального суду Європейського Союзу, який знаходиться в Люксембурзі, від 15.06.2017 в справі №Т-262/15, яким відмовлено відповідачу у задоволенні позову про скасування обмежувальних заходів Ради ЄС;
- 16) інформація з веб-сайту NEWSru.co.il від 16.03.2014 - стаття відповідача «Россия способна превратить США в радиоактивный пепел»;
- 17) інформація з веб-сайту vesti.ru від 11.04.2021 - стаття відповідача «Киевские власти уверено идут к нацизму»;
- 18) інформація з веб-сайту vesti.ru від 27.02.2022 - стаття відповідача «ОСОБА_1 расшифровал украинское послание»;
- 19) інформація з веб-сайту vesti.ru від 27.02.2022 - стаття відповідача «Исходный посыл нынешних пацифистов оказался ложью»;
- 20) інформація з веб-сайту vesti.ru від 27.02.2022 - стаття відповідача «Для убедительности ядерная триада переведена на особый режим»;
- 21) інформація з веб-сайту vesti.ru від 13.03.2022 - стаття відповідача «Откуда пошла Украина»;
- 22) інформація з веб-сайту vesti.ru від 13.03.2022 - стаття ОСОБА_9 «Пострашнее чумы: зачем американцам кровь славян»;
- 23) інформація з веб-сайту ok.ru від 13.04.2022 - стаття відповідача «ОСОБА_12 без штанов, ОСОБА_13 в платье: развлечения укроэлиты»;
- 24) інформація з веб-сайту vesti.ru від 10.04.2022 - стаття відповідача «Тарас Бульба напоминает: возмездие неминуемо»;
- 25) інформація з веб-сайту vesti.ru від 17.07.2022 - стаття відповідача «Дурные мечты: кто хочет расчленить Россию»;

- 26) інформація з веб-сайту vesti.ru від 09.10.2022 - стаття відповідача «В страхе перед Россией англосаксы задумали «поганку»;
- 27) інформація з веб-сайту vesti.ru від 20.11.2022 - стаття ОСОБА_10 «У украинской ракеты, упавшей в Польше, могли отключить систему самоликвидации»;
- 28) інформація з веб-сайту vesti.ru від 29.01.2023 - стаття відповідача «Запад летит сквозь окна Овертона»;
- 29) запит позивача до Офісу Генерального прокурора (ОГП) від 13.04.2023 46010/38.1.1/8-23 «Щодо надання інформації на виконання Рішення РНБО від 06.01.2023, введеного в дію Указом Президента України від 07.01.2023 № 4/2023 та блокування активів» про надання наявної інформації щодо відповідача;
- 30) лист-відповідь ОГП від 27.04.2023 №10/4-872 ВИХ-23 з доданими матеріалами кримінального провадження №22022000000000139 від 04.04.2022 щодо відповідача за підозрою його у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною 3 статті 110 Кримінального кодексу України (КК): протокол огляду від 18.03.2022, протокол огляду від 25.03.2022, протокол огляду від 26.03.2022, дозвіл на використання відомостей та матеріалів досудового розслідування кримінального провадження №22022000000000139 від 04.04.2022 за підозрою відповідача за частиною 3 статті 110 КК;
- 31) інформація щодо відповідача від 13.12.2022 з веб-сайту «Детектор медіа» - стаття «Інфозлочини. ОСОБА_1. Хто він і наскільки небезпечний»;
- 32) інформація щодо заснованого відповідачем Федерального державного унітарного підприємства «Международное информационное агентство «Россия сегодня»;
- 33) запит позивача до Державної податкової служби України (ДПС) від 10.01.2023 №2988/38.1.2/11-23 щодо надання інформації про реєстраційні номери облікової картки платника податків (РНОКПП) для виконання рішення РНБОУ від 06.01.2023, введеного в дію указом Президента України від 07.01.2023 №4/2023;
- 34) лист-відповідь ДПС від 12.01.2023 №583/5/99-00-08-02-01-05 з переліком відшуканих РНОКПП;
- 35) витяг від 27.12.2023 №360092985 щодо відповідача з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Реєстру прав власності на нерухоме майно, Державного реєстру іпотек, Єдиного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна;
- 36) запит позивача від 11.01.2023 №3788/38.1.2/11-23 до Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА) щодо надання інформації на виконання

рішення РНБО від 06.01.2023, введеного в дію указом Президента України від 07.01.2023 №4/2023;

37) запит позивача від 25.01.2024 №13160/38.1.2/11-24 до АРМА щодо зняття грифу «для службового користування» з отриманих матеріалів;

38) листи АРМА від 16.01.2023 №126-27-23/39дек; від 30.01.2024 №1453/4-27-24/39.2 «Про скасування грифу «для службового користування» та надання інформації про належну відповідачу земельну ділянку;

39) запит позивача до Міністерства внутрішніх справ України (МВС) від 03.03.2023 №26476/38.1.1/11-23 щодо виявлення активів та перевірки інформації;

40) листи Головного сервісного центру МВС України від 08.03.2023 №31/4505-4522-2023; Регіонального сервісного центру ГЦ МВС в м. Києві від 10.03.2023 №31/23-850 щодо надання інформації про належні відповідачу транспортні засоби;

41) витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань щодо третьої особи-1 (ТОВ «КЛУБ СКОВОРОДА», код ЄДРПОУ 37265601);

42) витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань щодо третьої особи-2 (ТОВ «ПРОМО.ЮЕЙ», код ЄДРПОУ 32918099);

43) інформація з сайту ООН «Україна: втрати серед цивільних осіб» від 09.10.2023.

44) постанова Верховної Ради України «Про формування складу Кабінету Міністрів України» від 29.08.2019 № 12-ІХ на підтвердження повноважень Міністра юстиції, який підписав позовну заяву, та документ на підтвердження повноважень представника позивача;

45) докази направлення позовної заяви з додатками відповідачу та третім особам.

08.02.2024 позивач надіслав клопотання про долучення додаткового документу, а саме: роздруковку витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань щодо повноважень представників позивача з електронною версією додатку до клопотання.

Інші учасники справи будь-яких доказів не надали.

3.2.4. Дослідженням наявних в справі доказів суд встановив таке:

3.2.4.1. В матеріалах справи наявна така інформація:

1) в статті відповідача «ОСОБА_1 расшифровал украинское послание» від 27.02.2022, розміщену за посиланням ІНФОРМАЦІЯ_5), зокрема зазначено таке:

«Украину сманили на пустое те, для кого не ценность ни местная культура, ни язык, ни ее экономика. Под разговоры о европейском выборе Украину погрузили в пещерный национализм, параллельно уничтожили экономику через разрыв связей с Россией, а взамен получили лишь европейские ограничительные квоты на поставку товаров. Ни украинское авиастроение, ни украинское ракетостроение, ни украинская промышленность Европе оказались не нужны и деградировали. Страну посадили на кредиты и долги. Провернули кровавый госпереворот и нацелили воевать с Россией. А ведь по сути Россия и Украина сейчас - это разделенный народ, разделенная нация»;

2) в статті відповідача «Исходный посыл нынешних пацифистов оказался ложью» від 27.02.2022, розміщену за посиланням ІНФОРМАЦІЯ_9 , зокрема зазначено таке:

«Вот здесь можно полностью согласиться. Как раз предотвращение планетарной войны и есть цель российской спецоперации на Украине. А действия России - еще раз - по сути - антивоенная акция. Агрессивная экспансия НАТО в нашу сторону, собственно, и обусловила предложения создать новую архитектуру глобальной безопасности с учетом интересов всех. Когда же от дипломатии Запад отказался, пришлось предотвращать большую войну через принудительную демилитаризацию Украины»;

3) в статті відповідача «Для убедительности ядерная триада переведена на особый режим» від 27.02.2022, розміщену з посиланням ІНФОРМАЦІЯ_9 , зазначено зокрема таке:

«Это кто говорит о «конflikте с НАТО»? Они что, Россию напугать решили?! Для убедительности ОСОБА_7 переводит российские ядерные силы сдерживания на особый режим боевого дежурства. Но что такое ядерные силы сдерживания? Это так называемая «ядерная триада». Стратегические ракеты наземного, морского и воздушного базирования... Всего наши подлодки способны выпустить более полутысячи ядерных боеголовок, что гарантированно уничтожат США и все страны НАТО в придачу. Это по принципу зачем нам мир, если в нем не будет России»;

4) в статті відповідача «Откуда пошла Украина» від 13.03.2022, розміщену за посиланням ІНФОРМАЦІЯ_10 , зазначено зокрема таке:

«То есть еще раз: именно Ленин стал основателем того государства - Советской Украины. Эта же Советская Украина и стала государством - сооснователем СССР при подписании союзного договора в 1922 году. Историческая Россия таким образом сократилась ровно на Советскую Украину. Щедро. В этом смысле ОСОБА_11 как глава советского правительства - создатель первого жизнеспособного украинского государства»;

5) в статті відповідача « ОСОБА_12 без штанов, ОСОБА_13 в платье: развлечения укроэлиты» від 13.04.2022, розміщену за посиланням ІНФОРМАЦІЯ_11 , зазначено зокрема таке:

«В капустник хотели превратить и всю Украину, отдав тем временем ее под военное освоение НАТО. Мол, а что? У нас теперь Америка - друг. А москалей - геть! Их - "на гиляку", то есть вешать. И все как бы с шуток начиналось. А по сути, у власти в Киеве сейчас люди из капустника, масштаб личности которых даже не позволяет осознать масштаб драмы, в которую они столь бездумно ввергли страну. Влегкую. Сценические подвиги самого ОСОБА_12 мы не раз показывали: и, стоя без штанов за роялем, и в латексе на шпильках. Уже переели».

б) в статті відповідача «Тарас Бульба напоминает: возмездие неминуемо» від 10.04.2022, розміщену за посиланням ІНФОРМАЦІЯ_12 зазначено зокрема таке:

«Казачество как «необыкновенное явление русской силы». Зародившееся тогда, когда ни украинцев как народа, ни украинского как языка и в помине не было»;

7) в статті відповідача «Дурные мечты: кто хочет расчленить Россию» від 17.07.2022, розміщену за посиланням ІНФОРМАЦІЯ_13, зокрема зазначено таке:

«Вся Украина в советское время по щедрости большевиков образована на территории России. До этого никакой жизнеспособной Украины никогда не существовало. В месяцы революционной смуты были попытки провозглашения чего-то, но так бесславно и заканчивались».

8) в статті відповідача «В страхе перед Россией англосаксы задумали «поганку» від 09.10.2022, розміщену за посиланням ІНФОРМАЦІЯ_14, зокрема зазначено таке:

«Но есть один нюанс. Американцы искренне уверены, что ядерный Армагеддон случится от них совсем далеко - в Европе. В России и Евросоюзе. С отношением к России Вашингтона все ясно. Но Евросоюз? А «fuck» Евросоюз, говорят в Госдепе США. И Америка продолжает эскалацию конфликта на Украине и вокруг нее»;

9) в статті відповідача «Запад летит сквозь окна Овертона» від 29.01.2023, розміщену за посиланням ІНФОРМАЦІЯ_6, зокрема зазначено таке:

«Для Запада Россия - объект зависти и вожделения. Всегда ведь жили за счет колоний, создав мировой порядок в свою пользу. Сейчас, когда ресурсов для поддержания прежнего уровня жизни "золотого миллиарда" просто нет, нужна Россия как источник таких ресурсов. Образно говоря, нас хотят съесть. Существование России как таковой не предусмотрено логикой Запада. Поэтому и воюют уже не за Украину, а с Россией» (www.vesti7.ru 29.01.2023).

10) з листа ОГП від 27.04.2023 №10/4-872 ВИХ-23 вбачається, що таким здійснюється досудове розслідування у кримінальному провадженні №2202200000000139 від 04.04.2022 року (виділене з кримінального провадження № 4202200000000359 від 01.03.2022) за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого частиною 3 статті 110 «Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України» КК, в якому 22.03.2022 відповідачу повідомлено про

підозру за фактом здійснення публічних закликів до вчинення умисних дій з метою зміни меж території та державного кордону України, поєднаними з розпалюванням національної ворожнечі, які призвели до загибелі людей та інших тяжких наслідків.

В рамках такого кримінального провадження відповідно до протоколу огляду від 18.03.2022 слідчим оглянуто відеофайл на порталі «smotrim.ru», а саме виступ відповідача, в якому зокрема зафіксовано таке:

«...встановлено, що відеозапис триває 03 год. 08 хв.» 15 сек., зокрема особа, зовні схожа на громадянина рф ОСОБА_1, перебуваючи в студії, проговорює відповідний текст новин із відображенням окремих сюжетів. В подальшому, в ході огляду відеофайлу за посиланням « ІНФОРМАЦІЯ_15 » з 27 хв. 59 с. до 30 хв., надається посилання на канал « ІНФОРМАЦІЯ_16 » російської мультимедійної онлайн-платформи « ІНФОРМАЦІЯ_17 », що доступна за посиланням (ІНФОРМАЦІЯ_15 від 13.03.2022», де відповідач публічно, звертаючись до невизначеного кола осіб зазначив таке: « Наоборот Америка и страны НАТО стали накачивать Украину оружием, тренировать ее армию нацеливая на план «Б» - силовой захват Донбасса. Кровавая баня была уже неминуема. В этих условиях россия исчерпав все переговорные возможности была обязана вставить на защиту миллионов русских, которым просто грозило физическое уничтожение, геноцид. Таков наш моральный долг, такова справедливость. Поэтому россия для начала признала ДНР и ЛНР, а поскольку обе республики провозгласили себя в административных границах своих областей, то агрессором на занятых землях уже оказался Киев. Да и эти безумные непрекращающиеся обстрелы. Так, других средств кроме СВО не осталось, а всем все заранее объясняли, красные линии чертили. 24 февраля началось, так как за 8 лет Украина понастроила капитальные укрепления по аналогии с линией Маннергейма или линия Мажино то идти на них просто в лоб противоречило здравому смыслу. Необходимо быстро подавить украинскую армию уже в тылу и уничтожить авиацию на земле, взорвать склады вооружений, узлы связи и аэродромы, позаботится о невозможности поставок вооружения с Запада, уничтожить все силы националистов и их центры управления в крупных городах, отсюда и географический размах операции, что идет по заранее разработанному плану. Поэтому это Киев, Харьков, Херсон. Задача в нем не бить по гражданским объектам, что для нас дополнительная сложность. Ведь нацики именно их и превращают в огневые точки. Операция географически распределена еще и потому, чтобы не позволить киевскому режиму все силы бросить на Донбасс. Вот такая работа и идет. Объявленная цель - демилитаризация и денацификация Украины с тем, чтобы нацизм больше никогда не представлял угрозы нашим народам. Работы здесь много. О том, как продвигаются наши войска с самых горячих направлений из-под Мариуполя - ОСОБА_14 и ОСОБА_15, а под Киевом работает ОСОБА_16...».

Відповідно до протоколу огляду від 25.03.2022 слідчим оглянуто відеофайл за посиланням ІНФОРМАЦІЯ_7, а саме виступ відповідача, в якому зокрема зафіксовано таке:

«Всего наши подлодки способны выпустить всего более тысячи ядерных боеголовок, что гарантируемо уничтожает США и все страны НАТО придачу. Это по принципу «Зачем нам мир, если в нем не будет России?»».

Оцінивши наявні докази, суд встановив, що такі:

- отримані позивачем у межах повноважень, наданих йому Законом України «Про санкції», та від уповноважених суб'єктів, при цьому матеріали позову містять посилання на численні місця зберігання даних в електронній формі в мережі Інтернет, які суд приймає як оригінал електронного доказу;

- докази, на які міститься посилання у мотивувальній частині рішення, у своїй сукупності з іншими письмовими доказами підтверджують обставини, якими обґрунтовані позовні вимоги.

Таким чином, суд висноває, що надані позивачем докази, на які міститься посилання в мотивувальній частині рішення, загалом у сукупності відповідають критеріям належності, допустимості, достовірності та достатності.

Разом з тим суд визнає неналежними (такими, що самі по собі не підтверджують вчинення відповідачем дій, передбачених Законом України «Про санкції») такі докази:

1) посилання позивача на інформацію щодо відповідача з веб-сайту «Детектор медіа» (статтю «Інфозлочини. ОСОБА_1. Хто він і наскільки небезпечний» від 13.12.2022,, розміщену за посиланням ІНФОРМАЦІЯ_18, де здійснено аналіз «журналістської» діяльності відповідача та нібито наведено докази того, яким чином підсанкційна особа за допомогою ЗМІ поширює пропагандистські ідеї), оскільки така інформація є суб'єктивною оцінкою особи відповідача іншою невідомою особою;

2) посилання позивача на статтю ОСОБА_9 «Пострашнее чумы: зачем американцам кровь славян» - інформація з веб-сайту vesti.ru від 13.03.2022 - оскільки автором цієї статті не є відповідач;

3) посилання позивача на статтю ОСОБА_10 «У украинской ракеты, упавшей в Польше, могли отключить систему самоликвидации» від 20.11.2022, розміщену за посиланням ІНФОРМАЦІЯ_19, оскільки автором цієї статті не є відповідач/

3.2.4.2. З огляду на вищенаведене, суд вважає доведеним те, що відповідач своїми діями сприяв вчиненню дій або ухваленню рішень щодо завдання істотної шкоди національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, тобто вчинив дії, передбачені підпунктом в) пункту 2 частини 4 статті 5 Закону України «Про санкції».

3.3. Активи, щодо яких може застосовуватися санкція, передбачена пунктом 1-1 частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції».

3.3.1. Стаття 4 Закону України «Про санкції» розрізняє два види активів, щодо яких може бути застосована санкція: 1) активи, які безпосередньо належні певній фізичній або юридичній особі; 2) активи, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, однак цей Закон України не визначає конкретного змісту терміну «активи».

В статті 1 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 06.12.2019 №361-IX наведено визначення терміну *«актив»* як коштів, у тому числі електронних грошей, іншого майна, майнових та немайнових прав, та *«активи, пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням»* як всі активи, що прямо (а щодо права власності на корпоративні права - також опосередковано (через інших осіб) перебувають у власності, в тому числі у спільній власності, або передаються на користь осіб, включених до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції (далі - перелік осіб), осіб, які здійснюють фінансові операції від імені або за дорученням осіб, включених до переліку осіб, та осіб, якими прямо або опосередковано (через інших осіб) володіють або кінцевими бенефіціарними власниками яких є особи, включені до переліку осіб, а також активи, отримані від таких активів.

Пункт 29 статті 1 того ж Закону №361-IX містить визначення терміну *«істотна участь»* як пряме або опосередковане володіння однією особою самостійно чи спільно з іншими особами часткою у розмірі 10 і більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі або незалежно від формального володіння можливість значного впливу на керівництво чи діяльність юридичної особи.

Також, пункт 30 статті 1 Закону №361-IX містить визначення терміну *«кінцевий бенефіціарний власник»* - як будь-якої фізичної особи, яка здійснює вирішальний вплив (контроль) на діяльність клієнта та/або фізичну особу, від імені якої проводиться фінансова операція. Кінцевим бенефіціарним власником є: для юридичних осіб - будь-яка фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив на діяльність юридичної особи (в тому числі через ланцюг контролю/володіння); для трастів, утворених відповідно до законодавства країни їх утворення, - засновник, довірчий власник, захисник (за наявності), вигодоодержувач (вигодонабувач) або група вигодоодержувачів (вигодонабувачів), а також будь-яка інша фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив на діяльність трасту (в тому числі через ланцюг контролю/володіння); для інших подібних правових утворень - особа, яка має статус, еквівалентний або аналогічний особам, зазначеним для трастів.

Також стаття 1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 №996-XIV визначає активи як ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до отримання економічних вигод у майбутньому.

Частиною 1 статті 190 Цивільного кодексу України (далі-ЦКУ) визначено, що майном як особливим об'єктом вважаються окрема річ, сукупність речей, а також майнові права та обов'язки.

Статтею 316 ЦКУ визначено, що правом власності є право особи на річ (майно), яке вона здійснює відповідно до закону за своєю волею, незалежно від волі інших осіб.

Відповідно до частини 1 статті 317 ЦКУ, власникові належать права володіння, користування та розпоряджання своїм майном.

Згідно з частинами 1, 2, 7 статті 319 ЦКУ власник володіє, користується, розпоряджається своїм майном на власний розсуд. Власник має право вчиняти щодо свого майна будь-які дії, які не суперечать закону. Діяльність власника може бути обмежена чи припинена або власника може бути зобов'язано допустити до користування його майном інших осіб лише у випадках і порядку, встановлена законом.

Загалом правом володіння визнається юридично забезпечена можливість панування власника над майном, не пов'язана з використанням його властивостей; право користування визначає можливість видобування корисних властивостей речей для задоволення потреб власника чи інших осіб; право розпорядження майном - це можливість його власника визначати долю такого майна, що зокрема полягає в можливості зміни фізичної сутності майна аж до його повного знищення або шляхом відмови від права на майно.

Правовий аналіз дефініцій поняття «активи» дозволяє зробити висновок про те, що така правова категорія включає в себе і поняття «майно», проте поняття «активи» за своїм змістом є більш широким, тобто повністю включає в себе поняття «майно», але не обмежується таким.

Окрім того, аналіз практики ЄСПЛ засвідчує, що термін «майно» (possessions), по-перше, має автономне значення в контексті застосування Конвенції 1950 року та протоколів до неї; по-друге, стосується цілої низки об'єктів, щодо яких у фізичних і юридичних осіб виникли або можуть виникати в майбутньому майнові інтереси: а) речей; б) майнових прав; в) активів; г) боргових зобов'язань за судовими рішеннями; д) корпоративних прав на активи компаній; е) майнових прав, які виникають із зобов'язань на фондовому та інших фінансових ринках; є) клієнтського портфелю компанії; ж) прав, які надаються за банківськими та іншими ліцензіями у сфері здійснення професійної діяльності; з) прав та інтересів щодо очікуваного доходу; и) прав, які стосуються об'єктів інтелектуальної власності; і) прав щодо передачі майна та/або житла в оренду; ї) прав на отримання соціальних виплат та пенсій; к) пов'язані із завданням шкоди майну особи внаслідок збройних конфліктів.

Також термін «майно» поширюється на всі «безумовні права», які може довести особа, включаючи, зокрема, активи, що пов'язані з приватним правом (такі як

пайові внески чи фінансові претензії, в основі яких лежить контракт або делікт), а також окремі економічні й соціальні виплати, які пов'язані з публічним правом.

Крім того, у розумінні статті 1 Протоколу 1 до Конвенції 1950 року порушеним може бути лише те право на майно або відповідні інтереси особи в майні, якщо про такі інтереси заявлено й особа мала законні підстави вважати такі інтереси своїми.

Отже, порівнюючи поняття «майно» у розумінні статті 1 Протоколу 1 з поняттям, визначеним у національному законодавстві, можна виснувати, що вони співпадають за своїм змістом. Незважаючи на певні термінологічні розбіжності, вони охоплюють собою: окремі речі, сукупності речей, а також майнові права та обов'язки.

Крім того, частинами 3, 4, 5 статті 63 Господарського кодексу України (ГКУ) визначено таке:

3. Залежно від способу утворення (заснування) та формування статутного капіталу в Україні діють підприємства унітарні та корпоративні.

4. Унітарне підприємство створюється одним засновником, який виділяє необхідне для того майно, формує відповідно до закону статутний капітал, не поділений на частки (паї), затверджує статут, розподіляє доходи, безпосередньо або через керівника, який призначається (обирається) засновником (наглядовою радою такого підприємства у разі її утворення), керує підприємством і формує його трудовий колектив на засадах трудового найму, вирішує питання реорганізації та ліквідації підприємства. Унітарними є підприємства державні, комунальні, підприємства, засновані на власності об'єднання громадян, релігійної організації або на приватній власності засновника.

5. Корпоративне підприємство утворюється, як правило, двома або більше засновниками за їх спільним рішенням (договором), діє на основі об'єднання майна та/або підприємницької чи трудової діяльності засновників (учасників), їх спільного управління справами, на основі корпоративних прав, у тому числі через органи, що ними створюються, участі засновників (учасників) у розподілі доходів та ризиків підприємства. Корпоративними є кооперативні підприємства, підприємства, що створюються у формі господарського товариства, а також інші підприємства, в тому числі засновані на приватній власності двох або більше осіб.

Отже, корпоративні права є правами власності на частку в статутному фонді юридичної особи, створеної відповідно до законодавства про господарські товариства, які дають права управління та отримання відповідної частки прибутку такої юридичної особи, й відтак такі відповідають змісту терміну «активи».

3.3.2. З матеріалів справи вбачається таке:

1) згідно з витягом від 27.12.2023 №360092985 з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Реєстру прав власності на нерухоме майно, Державного

реєстру Іпотек, Єдиного реєстру заборон відчуження об'єктів нерухомого майна та листа Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА) від 16.01.2023 №126-27-23/39дек, відповідачу на праві приватної власності належить таке нерухоме майно:

а) житловий будинок загальною площею 151,1 кв.м, житловою площею 90,7 кв.м, розташований за адресою: АДРЕСА_2, (реєстраційний номер майна 16040300),

б) земельна ділянка загальною площею 0.2878 га з цільовим призначенням для будівництва та обслуговування житлового будинку, яка знаходиться за адресою: АДРЕСА_2 (кадастровий номер 0111645700:01:001:1053).

2) згідно з листом Регіонального сервісного центру ГСЦ МВС в м. Києві від 10.03.2023 №31/23-850, відповідачу належить:

а) автомобіль легковий, марки LAND ROVER, модель DEFENDER, випуску 2002 року, об'єм двигуна 2498 куб. см D, номер державної реєстрації: НОМЕР_3, шасі (кузов, рама, коляска) № НОМЕР_4 універсал;

б) причіп, марка ПГМФ, модель 8902, випуск 2003 р., серійний номер НОМЕР_5, номер державної реєстрації: НОМЕР_6.

3)_відповідно до витягу від 18.12.2023 з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, відповідач є єдиним засновником (учасником) товариства з обмеженою відповідальністю «КЛУБ СКОВОРОДА» (код ЄДРПОУ: 37265601, адреса місцезнаходження: 01001, м. Київ, пров. Музейний, буд. 2-Б, офіс 404), із 100% часткою статутного капіталу в розмірі 41 000 грн.

Також відповідно до витягу від 18.12.2023 з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, відповідач є одним із чотирьох засновників (учасників) товариства з обмеженою відповідальністю «ПРОМО.ЮЕЙ» (код ЄДРПОУ 32918099, адреса місцезнаходження: 01021, м. Київ, вул. Михайла Грушевського, буд.28/2, літера А, нежиле приміщення №43») із часткою 30,95% статутного капіталу товариства у розмірі 43669,60 грн. від загального розміру статутного капіталу 141086,40 грн.

3.4. Щодо пропорційності втручання у право власності.

Згідно із статтею 41 Конституції України кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Право приватної власності набувається в порядку, визначеному законом. Громадяни для задоволення своїх потреб можуть користуватися об'єктами права державної та комунальної власності відповідно до закону. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним. Примусове відчуження об'єктів права приватної власності може бути застосоване лише як виняток з мотивів суспільної

необхідності, на підставі і в порядку, встановлених законом, та за умови попереднього і повного відшкодування їх вартості. Примусове відчуження таких об'єктів з наступним повним відшкодуванням їх вартості допускається лише в умовах воєнного чи надзвичайного стану. Конфіскація майна може бути застосована виключно за рішенням суду у випадках, обсязі та порядку, встановлених законом.

Відповідно до статті 1 Протоколу 1 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права. Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів або для забезпечення сплати податків чи інших зборів або штрафів.

Окрім того, вирішуючи питання про можливість стягнення активів варто взяти до уваги і практику ЄСПЛ.

Так, відповідно до статті 9 Конституції України та частини 1 статті 19 Закону України «Про міжнародні договори України», чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України. Ба більше, відповідно до статті 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини», до джерела права, яке мають застосовувати суди України при розгляді справ, віднесено і практику ЄСПЛ.

Поняття «власність» використано у статті 1 Протоколу 1 для позначення об'єкта, що має економічну цінність. У такому значенні власність є економічною категорією та синонімом поняття майно. Відтак «власність» - це будь-які економічні блага, предмети як матеріального, так і нематеріального світу, що знаходяться у стані привласненості фізичної або юридичної особи. Крім того, стан привласненості може закріплюватися не тільки за допомогою права власності, а й інших прав (речових та зобов'язальних, абсолютних та відносних тощо).

Аналіз практики ЄСПЛ дає можливість стверджувати, що термін «власність» у статті 1 Протоколу 1 використовується у значенні саме економічного блага, яке може бути предметом як матеріального, так і нематеріального світу. На це вказує застосування у рішеннях ЄСПЛ, для розкриття категорії майна таких понять, як активи («*Pressos Compania Naviera S. A. and Others v. Belgium*» (1), заява № 17849/91, рішення від 28.10.1995 р.).

Таким чином, використання національними судами при розгляді справ терміну «майно» саме у розумінні ЄСПЛ має вважатися законним і таким, що відповідає європейським стандартам прав людини, створює передумови для зменшення числа заяв до ЄСПЛ.

Відтак обмеження права власності має переслідувати законну мету за допомогою засобів, які є пропорційними меті (наприклад, рішення ЄСПЛ у справі «Беєлер проти Італії» від 05.01.2000, заява № 33202/96). Також будь-яке втручання державного органу у право на мирне володіння майном повинно забезпечувати «справедливий баланс» між загальним інтересом суспільства та вимогами захисту основоположних прав конкретної особи (рішення ЄСПЛ у справі «Джеймс та інші проти Сполученого Королівства» від 21.02.1986, заява № 8793/79).

Відповідно до системи захисту прав людини, встановленої Конвенцією 1950 року, національні органи повинні зробити первинну оцінку не лише існування проблеми, що викликає суспільне занепокоєння, та вимагає вжиття заходів щодо позбавлення власності, так і власне заходів, які необхідно вжити. У цьому, як і в інших сферах, на які поширюються гарантії Конвенції, національні органи користуються певною свободою розсуду (рішення ЄСПЛ у справі James та інші проти Великої Британії від 21.02.1986 заява №8793/79, параграф 46). Відповідно, на національні органи покладається оцінка того, чи позбавлення власності є пропорційним засобом досягнення законної мети в суспільних інтересах.

Отже, право власності не є абсолютним, оскільки держава може вимагати від власників майна дотримуватися певних зобов'язань, а у разі, якщо особи своїми діями створюють суттєву загрозу національній безпеці, інтересам громадян країни, наприклад, через фінансування чи підтримку війни проти цієї країни, держава може вжити заходів на припинення чи попередження таких дій.

При застосуванні такої санкції як стягнення активів в дохід держави суд повинен враховувати співмірність (пропорційність) її застосування із шкодою, що завдана інтересам суспільства діями відповідача. Критеріями сумісності заходу втручання у право на мирне володіння майном із гарантіями статті 1 Першого протоколу до Конвенції є те, чи ґрунтувалося таке втручання на національному законі, чи переслідувало легітимну мету, що впливає зі змісту вказаної статті, а також чи є відповідний захід пропорційним легітимній меті втручання у право.

Втручання держави у право власності повинно мати нормативну основу у національному законодавстві, яке є доступним для заінтересованих осіб, чітким, а наслідки його застосування - передбачуваними. Якщо можливість втручання у право власності передбачена законом, Конвенція надає державам свободу розсуду щодо визначення легітимної мети такого втручання: або з метою контролю за користуванням майном відповідно до загальних інтересів, або для забезпечення сплати податків, інших зборів або штрафів.

Отже, має існувати розумне співвідношення (пропорційність) між метою, досягнення якої передбачається, та засобами, які використовуються для її досягнення.

Даний правовий висновок повністю корелюється із фактом заяви «Про відступ України від окремих зобов'язань, визначених Міжнародним пактом про громадянські і політичні права та Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод», яка схвалена Постановою Верховної Ради від 21.05.2015

№ 462-VIII, оскільки у зв'язку із початком збройної агресії російської федерації було ухвалено низку змін до законів, у яких довелося відступити від зобов'язань, визначених пунктом 3 статті 2, статтями 9, 12, 14 та 17 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права та статтями 5, 6, 8 та 13 Конвенції. Відступ від зобов'язань під час надзвичайної ситуації (війни або іншої суспільної небезпеки) передбачений як Міжнародним пактом про громадянські і політичні права (ст. 4), так і Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод (ст. 15).

Держава Україна в особі постійного представництва України при ООН надіслала Генеральному секретарю ООН із посиланням на статтю 4 Міжнародного Пакту про громадянські та політичні права роз'яснювальне повідомлення щодо обсягу відступу від зобов'язань від 08.03.2022 №4132/28-110-17626, де серед іншого, зазначено таке:

«2.8. Стаття 41 Конституції. Кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної та творчої діяльності. Ніхто не може бути протиправно позбавлений свого майна. Право приватної власності є непорушним. Обмеження цього права вимагає відмови від зобов'язань за статтею 25 Пакту та Статтею 1 Додаткового протоколу до Конвенції». Застосування цих заходів вимагає відступу від зобов'язань за статтями 3, 8 (пункт 3), 9, 12, 13, 17, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27 Пакту та статті 4 (пункт 3), 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, статті 1, 2 Додаткового протоколу, статтю 2 Протоколу № 4 до Конвенції».

В постанові Великої Палати Верховного Суду від 07.04.2020 у справі № 916/2791/13 наведена правова позиція про те, що втручання у право власності, навіть якщо воно здійснюється згідно із законом і з легітимною метою, буде розглядатися як порушення статті 1 Першого протоколу до Конвенції, якщо не буде встановлений справедливий баланс між інтересами суспільства, пов'язаними із цим втручанням, й інтересами особи, яка зазнає втручання в її право власності. Отже, має існувати розумне співвідношення (пропорційність) між метою, досягнення якої передбачається, та засобами, які використовуються для її досягнення (пункт 6.43 постанови). З цього приводу Велика Палата Верховного Суду наголошує, що не кожне втручання у право мирного володіння майном зумовлює порушення принципу пропорційності (пункт 6.48 постанови).

В даному випадку суд враховує співмірність застосування санкції у виді стягнення активів в дохід держави зі шкодою, що завдана інтересам суспільства діями відповідача.

У контексті зазначеного суд також враховує інформацію, яка публікується Управлінням Верховного комісара ООН з прав людини (далі - УВКПЛ ООН) щодо втрат серед цивільних осіб після початку вторгнення російської федерації на територію України. Ці відомості є загальновідомими, широко освітленими у ЗМІ, не потребують доказування в силу частини третьої статті 78 КАСУ.

Так, на офіційному веб-порталі ООН 09.10.2023 опубліковано звіт «Україна: втрати серед цивільних осіб», в якому зазначено, що за період з 24 лютого 2022

року, моменту початку широкомасштабного збройного нападу російської федерації, до 8 жовтня 2023 року УВКПЛ ООН зафіксувало 27 768 жертв серед цивільного населення, а саме: 9 806 загиблих і 17 962 поранених. При цьому 531 дитина загинула, а 911 - отримали поранення. Більшість зафіксованих втрат серед цивільних осіб було спричинено застосуванням вибухової зброї з великою зоною ураження, включаючи обстріли з важкої артилерії та реактивних систем залпового вогню, а також ракетні та авіа удари.

УВКПЛ ООН вважає, що реальні цифри значно вищі, оскільки отримання інформації з деяких місць, де тривають інтенсивні бойові дії, відбувається з затримкою, та багато повідомлень із місць, звідки надходить інформація про втрати серед цивільного населення, все ще потребують підтвердження. Це відноситься, наприклад, до населених пунктів Маріуполь (Донецька область), Ізюм (Харківська область), Лисичанськ, Попасна і Сєверодонецьк (Луганська область), а також Херсонський напрямок, де, за повідомленнями, мали місце численні випадки загибелі чи поранення цивільних осіб».

Суд вважає, що втручання у права відповідача щодо стягнення активів в дохід держави відповідатиме підставам, що визначені у Законі України «Про санкції», та має легітимну мету - забезпечити контроль за активами особи, яка своїми діями створила суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України. Також застосована санкція не є порушенням статті 41 Конституції України й статті 1 Додаткового протоколу до Конвенції.

Отже, стягнення активів в дохід держави, що належать відповідачу, відповідає суспільним інтересам та засаді пропорційності таких заходів, що передбачено пунктом 1-1 частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції», ці заходи є винятковими і обумовлені гостротою становища та необхідністю досягнення цілей - захисту національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидії терористичної діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави, в умовах правового режиму воєнного стану.

3.5. Висновки суду.

Відповідно до частин 1, 2 статті 9 КАСУ розгляд і вирішення справ в адміністративних судах здійснюються на засадах змагальності сторін та свободи в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості. Суд розглядає адміністративні справи не інакше як за позовною заявою, поданою відповідно до цього Кодексу, в межах позовних вимог. Суд може вийти за межі позовних вимог, якщо це необхідно для ефективного захисту прав, свобод, інтересів людини і громадянина, інших суб'єктів у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку суб'єктів владних повноважень.

В частині 6 статті 283-1 КАСУ визначено, що особливістю провадження у справах про застосування санкцій є те, що суд ухвалює рішення на користь тієї сторони,

сукупність доказів якої є більш переконливою порівняно із сукупністю доказів іншої сторони.

Згідно з частиною 7 статті 283-1 КАСУ за результатами розгляду позовної заяви ВАКС ухвалює одне з таких рішень: 1) про задоволення позовних вимог повністю або частково та застосування до фізичної або юридичної особи санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції»; 2) про відмову у задоволенні позову.

Розглянувши матеріали адміністративної справи, заслухавши пояснення представників позивача, всебічно і повно з'ясувавши в судовому засіданні усі фактичні обставини справи, на яких ґрунтується позов, об'єктивно, всебічно, повно оцінивши в їх сукупності докази, які мають юридичне значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, суд вважає доведеним те, що відповідач вчинив дії, які сприяли вчиненню дій або ухваленню рішень щодо завдання істотної шкоди національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, які передбачені підпунктом в) пункту 2 частини 4 статті 5 Закону України «Про санкції», й відтак наявні підстави для задоволення позову шляхом застосування до відповідача санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції» та стягнення активів в дохід держави.

3.6. Розподіл судових витрат та необхідність негайного виконання рішення.

Відповідно до статті 139 КАСУ відсутні підстави для розподілу судових витрат, оскільки на підставі пункту 25 статті 5 Закону України «Про судовий збір», позивач звільнений від сплати судового збору, та відсутні докази понесення інших судових витрат сторонами даної справи.

Також рішення суду про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції», не належить до судових рішень, які виконуються негайно.

Керуючись статтями 2, 12, 243-246, 250, 251, 255, 257, 262, 268-272, 283-1 КАСУ, Законом України «Про санкції», суд

ВИРІШИВ:

1. Задовольнити позов **Міністерства юстиції України** (код 00015622, адреса: 01001, місто Київ, вулиця Архітектора Городецького, будинок 13) до

ОСОБА_1 (народився **ІНФОРМАЦІЯ_20**, громадянин російської федерації, відомості згідно з Єдиним державним реєстром платників податків російської федерації: ідентифікаційний номер платника податків - **НОМЕР_1**, РНОКПП **НОМЕР_2**),

за участю третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача:

1) Товариства з обмеженою відповідальністю «КЛУБ СКОВОРОДА» (код ЄДРПОУ 37265601, адреса: 01001, місто Київ, провулок Музейний, будинок 2-Б, офіс 404),

2) Товариства з обмеженою відповідальністю «ПРОМО.ЮЕЙ» (код ЄДРПОУ 32918099, адреса: 01021, місто Київ, вулиця Михайла Грушевського, будинок 28/2, літера А, нежиле приміщення №43).

2. Застосувати до **ОСОБА_1** санкцію, передбачену пунктом 1-1 частини 1 статті 4 Закону України «Про санкції».

3. Стягнути в дохід держави активи, які належать **ОСОБА_1** :

- житловий будинок загальною площею 151,1 кв.м, житловою площею 90,7 кв.м, адреса об'єкта нерухомого майна: АДРЕСА_2 (реєстраційний номер об'єкта майна: 16040300);

- земельну ділянку загальною площею 0.2878 га з цільовим призначенням для будівництва та обслуговування житлового будинку, що знаходиться за адресою: АДРЕСА_2 (кадастровий номер 0111645700:01:001:1053);

- автомобіль легковий марки LAND ROVER, модель DEFENDER, випуск 2002 року, державний номерний знак НОМЕР_3 , об'єм двигуна 2498 куб. см D, шасі (кузов, рама, коляска) № НОМЕР_4 універсал;

- причіп, марка ПГМФ, модель 8902, випуск 2003 року, серійний номер НОМЕР_5 , державний номерний знак НОМЕР_6 ;

- 100% частки в статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю «КЛУБ СКОВОРОДА» (код ЄДРПОУ 37265601, адреса: 01001, місто Київ, провулок Музейний, будинок 2-Б, офіс 404);

- 30,95% частки в статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю «ПРОМО.ЮЕЙ» (код ЄДРПОУ 32918099, адреса: 01021, місто Київ, вулиця Михайла Грушевського, будинок 28/2, літера А, нежиле приміщення №43).

4. У разі проголошення в судовому засіданні лише вступної та резолютивної частин рішення суду (скорочене рішення) повний текст рішення суду складається не пізніше п'яти днів з дня проголошення. Повний текст рішення суду підписується всім складом суду та не пізніше наступного дня після підписання, його копія надсилається учасникам справи, їх представникам на офіційні електронні адреси (у разі їх наявності) та опубліковується на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду.

5. Апеляційна скарга на рішення Вищого антикорупційного суду може бути подана учасником справи та/або його представником до Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду протягом п'яти днів з дня проголошення рішення суду.

Якщо в судовому засіданні було проголошено лише вступну та резолютивну частини рішення суду (скорочене рішення), зазначений строк обчислюється з дня складення повного тексту рішення суду та його опублікування на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду.

Учасники справи, які не були присутні при проголошенні рішення суду, а також особа, яка не брала участі у справі, якщо суд вирішив питання про її права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, мають право оскаржити рішення суду протягом п'яти днів з дня його опублікування на офіційному веб-сайті Вищого антикорупційного суду.

6. Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

7. Судове рішення в день набрання ним законної сили надсилається до Фонду державного майна України, який здійснює повноваження у сфері управління активами, щодо яких ухвалено судове рішення про застосування такої санкції, для визначення порядку та способу його виконання, а також до апарату Ради національної безпеки і оборони України.

Повний текст рішення підписано 05.03.2024.

Головуючий суддя Дубас В.М. Суддя Крикливий В.В. Суддя Танасевич О.В.

Покликання на рішення в Єдиному державному реєстрі судових рішень:
<https://reyestr.court.gov.ua/review/117443150>